

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih notkah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Državni zbor.

Dunaj, 4. dec.

Volivna reforma.

Današnja seja se je začela ob 3. Tudi danes je zanimanje jako mlačno za razpravo, ker razne stranke mešetarijo za kulisami in delajo svoje volivne načrte in okraje. Trajalo je dobrih 20 minut, preden je bilo v zbornici 100 poslancev in je predsednik mogel otvoriti sejo.

Prvi govornik je bil poljski kmet Kubic, ki je prečital nemški govor. Nato je v poljskem jeziku večinoma iste ponovil in ostro, odločno prijel poljske veleposelnike, ki se protivijo splošni in enaki volivni pravici.

Poslaneo Šuklje za splošno in enako volivno pravico.

Drugi govornik je bil dvorni svetnik Šuklje, ki je med živahnim odobravanjem krepko in jasno označil stališče „Slovanske zveze“. Rekel je med drugim: Vsa dosedanja razprava o vladni izjavi, oziroma volivni reformi je bila povsem enostranska. Oglašali so se doslej samo govorniki za splošno in enako volivno pravico. In to je naravno; saj se je zbornica v oktobru z lepe večino izrekla za splošno in enako volivno pravico. Le 114 poslancev je glasovalo proti nujnosti dotičnega predloga. Kje pa so danes ti možje, da bi utemeljili svoje pomisleke protisplošni in enaki volivni pravici? Ni jih, bržčas kujeje za kulisami svoje načrte proti vladi in splešni ter enaki volivni pravici.

Pač pa so v soboto v gosposki zbornici zletele v zrak mine in bombe ter razsvetile gaile in starike razmere privilegovanega avstrijskega parlamenta. Hude so ropotale v gosposki zbornici proti vladi in njenemu načrtu, a dosegli so le tati, da se mora preesnovati tudigospiska zbornica (Klici: Dobro, izvrstne!) Gosposka zbornica ne razume časa in časovnih potreb. Umevno je, da je gosposka zbornica protitežje poslanski zbornici, da kot nekaka coklja zadržuje prevroče strasti v poslanski zbornici. A nevarnost je za državo in ljudstvo sploh, ako bi gosposka zbornica ustavila državni voz in bila močna stena opravičenim ljudskim željam in zahtevam.

Nires, dale socijalni demokratje zahtevajo splošno in enako volivno pravico. Zato je tudi napadno, da so v gosposki zbornici posamezni govorniki pretivili se splošni in enaki volivni pravici, češ da jo zahtevajo le soc. demokratje. Ne, splošno in enako volivno pravico danes zahtevajo vsi avstrijski narodi. In kdor se upira tej zahtevi, upira se narodom. Pri nas na Kranjskem je ta misel razširjena po vsi deželi do zadnje gorske koče.

Ugovarjajo pač nekateri, da bi morda poslanska zbornica, izvoljena na pedlagi splošne in enake volivne pravice ne dovolila državi v oja k o v in vojaških treškov. Gospodje, kaj pa je steril sedanji privilegovani parlament za državo od l. 1897? Skoraj nič, vladal je št. 14. (Tako je!) Prepričan pa sem, da bo novi parlament imel več razuma in smisla za državo in ljudstvo, nego sedanji prepali in onemogli.

Človek je mislil, da diše mrtvaški vzduh, ko je slišal ali čital govor dr. Plenerja v gosposki zbornici. Ta bivši vodja ustavoverne nemške stranke sedaj priporoča, naj se ustanove delavske zbornice, ki naj volije svoje poslance. Saj je znano, da so se pred leti delavci sami uprli temu predlogu, ki je bil tudi pokopan že v odseku. Ravno to škodi največ ugledu trgovskih in obrtniških zbornic, ker imajo volivno pravico, katere ne uporabljajo v korist stvari, marveč politiki.

Baronu Gautschu in njegovemu načrtu pa ne preti nevarnost v gosposki zbornici, marveč tukaj v poslanski zbornici. Ako

vlada predloži načrt, ki bi bil prirojen le po zahtevah nemških strank, zadela bo ob odločen odpor. Ako vlada razdeli mandate po deželah, je to načelo, kateremu se ne moremo in nečemo ustavljati. Avstrija je nastala iz posameznih kraljevin in dežel, ki tvorijo zgodovinske individualnosti. Odločno pa bi morali ugovarjati, ko bi hotela vlada ali zbornica skročiti nekaterim posameznim deželam dosedanje število mandatov ter jih pedeliti drugim, ki so morda dosegli višji kulturni razvoj.

Pozdravljamo tudi izjavo, da analabeti ne bodo izključeni. Tudi med Slovenci se še starejši ljudje, ki ne znajo brati in pisati. A ti niso krivi, kriva je država, ki ni skrbela za šole. Spleh pa so večinoma ti analabeti možje bistrega razuma in jasne pameti, ki bi delali čast marsikateremu takozvanemu omikancu.

Proč tedaj z vsemi pomisleki, proč s kartelami, ki bi branile le nemške posesti! Ako si je narod pridobil visoko stopinje kulture, je to njegova posest, ki mu je nihče ne vzame. A danes, ko zakon dovoljuje prosto preseljevanje, je nemška narodna in politična posest anahronizem, krivična zahteva.

Naroda pxi — vse se izpreminja, take tudi narodne meje, ki se po državnem zakonu ne morejo zakliniti. Schmerlingov volivni red je krivičen. Tedaj — leta 1861 — je Avstrija še upala dobiti vpliv v Nemčiji, zato volivni red za nemško prebivalstvo v Avstriji. Toda po bitki pri Kraljevem Gradcu leta 1866 se je Avstrija morala povsem odpovedati svoji nemški misiji.

Mnogi se sklicujejo na davčno moč. Ne glede na indirektno davke opozarjamo samo na dohodke iz državnih rudnikov. Za leto 1905. proračunava poljedelsko ministrstvo iz državnih rudnikov skupne dohodke na 16 milijonov kron in po odbitih troških prebitek samo na 723.000 kron. In samo rudnik v Idriji na Kranjskem izkaže prebitka 590.000 kron. (Cujte!)

Dalje pa ne sme vlada pozabiti na državne koristi. In te zahtevajo, da se vlada v prvi vrsti tudi pri razdelitvi mandatov ozira na jugoslovanske dežele, na nared slovenski in hrvaški. Hrvatje dajejo najboljše mornarje, ki jih pozna svet. In tudi Slovenci niso s krošnjami na hrbtih priberali v svoje sedanje domovine. Ako pa so Hrvatje nezadovoljni z avstrijsko upravo, pač ni čudno. Hrvatje so se žrtvovali za Avstrijo, ki jim je povračala z Bachom germanizacijo in jih popolnoma izročila Mažarem na milost in nemilost. Ko bi se n. pr. Mažari uprli proti Avstriji, bi se Hrvatje stokrat premislili, ali naj še grede Avstriji na pomoč kakor l. 1849.

Mi smo za splošno in enako volivno pravico, ne ker jo zahtevajo socialni demokratje, ampak navzlic temu. Mi nismo vladna stranka. Podpirali smo češko obstrukcijo v drž. zboru in v dež. zboru je naša stranka na tri leta stala v boju proti baronu Heinu, ki je hotel ustvariti in utrditi razmere, kakršne je ustvaril grof Kluen-Hedervary na Hrvaškem. Navzlic temu pa smo hvalile baronu Gautschu, ker pogumno in odločno brani splošno in enako volivno pravico.

Zato želimo, da izvrši, kar je obljubil in kakor zahteva nepristranska pravica. (Govorniku, ki je vzbujal mnogo pozornosti tudi pri nemških poslancih, so mnogi čestitali ob koncu govora, ki ga objavimo po zapisniku.)

Nadaljevanje debate.

V nadalnji debati je govoril laški poslanec Lenassi. Dejal je, da Italijani posebno simpatično spremljajo Gautschevo izjavo o varstvu narodnih interesov ter se je

izjavil, da se z izvajanjem ministrskega predsednika popolnoma strinja. Izjavil je upanje, da Italijani ne bodo kakor doslej v specijalnih vprašanjih posebno glede laškega vseučilišča zanemarjani.

Dr. Straucher je kazal na ljudstvu sovražno stališče gosposke zbornice in izjavil, da že to dovolj utemeljuje potrebo reform. Vsak je sovražnik ljudstva, ki govori proti volivni reformi.

Načelnik poljskega kluba Dzieduszycki svari pred prehitro vpeljavo splošne volivne pravice „z ozirom na hude nevarnosti za državo in red družbe.“ Izjavil je, da večina poljskega kluba ni protivna razširjenju volivne pravice, toda z istočasno izpremembo ustave, ki naj zagotovi obširno avtonomijo.

Kompetenca državnega zbora se mora omejiti, izvršiti se mora reforma poslovnega reda, deželnozborski volivni red pa se naj razširi na vse sleje ljudstva.

Govornik je izjavil, da bo poljski klub proučeval volivne reforme, koje Gautsch predloži.

Proračunski provizorij odkazan odseku.

Koncem seje se je parlamentarna situacija nekoliko zjasnila. Proračunski provizorij je bil brez prvega branja odkazan odseku. Nihče ni ugovarjal. Po zbornici se govori, da bo mogoča parlamentarna rešitev proračunskega provizorija parlamentarnim potom, kar bi stališče Gautschevo močno utrdilo, ker so se nekateri pripravljali na to, da Gautsch proračunski provizorij ne dobi. V seji se je grof Dzieduszycki s svojim govorom tudi nekoliko umikal nazaj od svojega dosedanjega stališča in z ozirom na to poljski minister Pietak še ostane. Prezreti se ne sme, da stoji vlada še pred velikimi težavami.

Konec seje ob 7. uri 10. minut zvečer. Prihodnja seja jutri v torek.

Ker je mnogo govornikov, ki se se oglašili k Gautschu izjavi, dalo črtati, bo debata v tej izjavi skoro gotovo že v sredo končana.

Posledice morebitne pasivne rezistence poštne službenicev.

Od dne do dne se množe znaki, da dne 16. t. m. torej tik pred Božičem, začno poštne službenice s pasivnim odporom, če se do takrat ne ugodij njihovim upravičenim zahtevam. Reči se mora, da poštne službenice izbrali zase jako ugoden trenutek; kajti znano je, kolik je poštni promet pred Božičem ali Veliko nočjo. Samo na dunajskih kolodvorih je v tem času prekartirani nad 5 milijonov zavojev, nevestev zavojev, ki so namenjeni za Dunaj.

Kako se pa vrši ta obstrukcija? Ne, kakor kdo misli, na ta način, da se služba bolj počasi opravlja, ampak izredna „prebrisanost“ naših poštne birokratov je poskrbela, da uslužbenice pri tem ne pridejo v zadrego. Poštne uslužbenice bodo porabili najbolj zakonito sredstvo, namreč službene predpise, ki jim jih je oblast izročila, da jih „najstrožje izpolnjujejo“. Teh predpisov je toliko, da tvorijo eno malo knjižnico. Ti predpisi so tako natančni, da ni mogoč noben pogrešek v celi poštne službi. A stvar ima svojo slabo stran, ne za uslužbenice, ampak za državo. Ko bi se opravljala služba po predpisih, bi bilo treba štirikrat toliko esobja, da ne bi bilo nebenih zamud. V tej točki pa ravno poštna uprava silno šteti.

Opozarjamo pri tej priliki na razmere na ljubljanski glavni pešti. V teku 20 let se je število ljubljanskega prebivalstva skoro podvojilo, me to silno razširilo in poštne promet se je gotovo potrojil. Pričakovati bi bilo, da bi poštna uprava skrbela, da bi se

vedno primerno zvišalo tudi število definitivnih poštne uslužbenicev. A temu ni tako.

Ob takih razmerah trpi točnost in natančnost pošte, pred vsem pa trpi službene esobje. Sedaj že, ko ni posebnega prometa, to esobje ne more več izhajati, ampak ima pošta, vkljub naporu delu vedno zamudo. Kaj pa bo ob času ogromnega prometa o Božiču? Se li poštne uprave ne smili esobje, ki mora opravljati toliko dela, kakor bi ga imelo opravljati podvojeno esobje? Pri nas torej v Ljubljani bi se še posebno poznalo, ko bi se esobje „držalo predpisov“.

Vzemimo le uradnika pri blagajni, ki bi delal službo po predpisih. Mu li more kdo zameriti, ako po predpisih odpre denarne zavojce in še enkrat prešteje vsebino, da se prepriča, je li vsebina res toliko, kakor je naznanjena. Sprejem enega poštne paketa traja po predpisih najmanj 5 minut. Sprejem denarnega pisma še dalje. More li kdo zameriti pismonoši, da pisma predno odide iz urada, še enkrat pregleda, če so v pravem redu in da si vsako pismo natančno ogleda, predno ga odda stranki?

Na ta način bi bil v teku 48 ur oviran ves promet na železnici. To bi tudi gotovo vplivalo na železničarje. Upajmo, da se bo med trgovskim ministrom in poštne uslužbenice do 16. t. m. doseglo sporazumljenje, da ne bo ravno Avstrija pedajala žalostne slike, ki bi nastala, če bi naenkrat odpovedalo vse kolesje poštne prometa.

Nemiri in upori v Rusiji.

Iz Rusije dohajajo še vedno žalestna poročila. Vre pepsod. Car ni več varen pred lastnimi sorodniki.

Upirajo se vojaki in drugi stanovi. Razumljiv je uporni duh mandžurske armade, ki je že toliko časa tako daleč od doma.

Zarota v carjevi palači.

Vedno bolj skrivnostna so poročila, ki dohajajo iz Peterburga. Vsa soglašajo, da se je izvršil napad na carja ali pa vsaj nameraval. Nekaj teh poročil smo že priobčili, danes so pa došla sledeča obvestila: Zaradi velikega kneza Cirila sta se sprla car in veliki knez Vladimir. Ob tej priliki je bil ranjen car na rami. V zaroto sta baje vpletena tudi veliki knez Boris, ki biva zdaj v Cannesu in pa veliki knez Nikolaj Nikolajevič, ki je zdaj v Baden Badenu. — Gardni polki v Carskem selu so izjavili, da nočejo izvrševati več policijske službe v okolici carjeve palače. Zaprli so 60 gardistov, navadnih vojakov in častnikov.

Pripoveduje tudi, da izbruhne resne navadna stavka: V carjevi palači nameravajo baje stavkati dvorni slugi, kuharji in kuhinjske esobje. Potrjene te vesti dozdaj še niso. V galski okolici je zbranih več tisoč kazakov, ker je sklenil car, da biva svojo rodbino in carice materjo v Gačini.

Položaj v Varšavi.

Varšavski generalni gubernator je preglasil malo obsežno stanje. Včeraj popoldne je bilo jako razburjeno varšavsko judovsko prebivalstvo, ker so govorili ljudje, da prično preganjati jude. Stavkati namerava varšavska policija, ako ji ne zvišajo plače in ne izpremene predpisov.

Odeški begunci.

Iz Odese je pobegnile do 50.000 oseb, ponajveč judov, ki se boje, da jih prično zepet preganjati.

Boj v Kijevu.

V Kijevu so se ponovili nemiri in je položaj v mestu nevaren osobito še, ker so pristopili k upornikom saperji (podkopniki). Mnogo ruskih in poljskih rodbin je zapustilo v soboto Kijev. Kakih 300 podkopnikov je zapustilo preteklo soboto s puškami in godbo na čelu svojo vojašnice. Korakali so pred topničarsko in pehotno vojašnico, kjer so pozvali vojake, naj tudi oni pristopijo k upornikom. A vojaki so ostali zvesti

svoji prisegi in niso hoteli pristopiti k upornikom. Uporni podkopaiki se nato kerakali v spremstvu delavcev neke avstrijske strojne tovarne na kolodvor, da prepode železniške delavce. Kakih 300 kazakov, ki so došli na kolodvor, so prepadli s streljanjem — Nato so kerakali uporniki proti judovskemu mestnemu delu, kjer jih je pa čakal neki pehotni polk, na katerega so pričeli streljati. — Pehota je oddala na upornike dve salvi. Obležalo je 165 mrtvih in ranjenih delavcev pa tudi podkopaikov, nakar so uporniki zbežali. V neki stranski ulici so nato obkolili kazaki upornike in jih pozaprl po vojašnicah.

Bitka med vojaki v Voronežu.

V Voronežu so napadli uporni pešci kazško vojaško ječo in jo zažgali, da bi opretili jetnike. V mestu je bil pravcati boj med vojaki raznih čet. Upor je bil zadušen.

Ustavljene davki.

Varšava. Vse tri socialistiške skupine so sklenile, da se ljudstvu pod grožnjo linčanja zabrani plačevati davke.

Izprememba volivnega reda za državni zbor.

Ministrski predsednik baron Gautsch se je posvetoval včeraj z dr. Derschatto v zadevi volivne izpremembe in v zadevah, ki naj jih reši državni zbor. Pristaši nemške ljudske stranke, svobodni Vsenemci in Schönererjevi pristaši so izvolili pripravljavni odbor, ki si je stavil naloge, da nastopijo pri prihodnjih državnozbornih volitvah dunajski Nemci sležno v boj. Baje se, da dobi Dunaj nekaj čeških poslancev, ako uvedejo proporcni način volitev. Ta odbor sklicuje 7. decembra shod, na katerem sa nameravajo posvetoovati o tej zadevi.

Včeraj so imeli češki agrarci dobro obiskan strankarski shod, na katerem so za vzeli stališče v zadevi volivne preosnove. Sklenili so, da sprejmejo v svoj program še sledečo točko: Z vsi močjo hočemo delovati, da se uvede splešna, enaka, direktna in tajna volivna pravica. Za danes je napovedana seja osrednjega odbora agrarcev. Sklepati hočejo o uvedbi splešne in enake volivne pravice, a pod pogojem, da ne trpi vpliv agrarcev.

Kriza na Ogrskem.

Resno so mislili rešiti krize tako, da prevzame vladu Szell, a koalicijski ni pritrtila Szellovemu načrtom. Baron Fejervary upa, da pritrdi cesar njegovim načrtom o razpustitvi zbornice po Novem letu. V Kašavi je bil zaprisežen v navzočnosti enega samega občinskega zastopnika višji župan grof Pongratz, ki ga je pooblastilo ministrstvo, da nastopi proti stališkim uradnikom, ki nočejo izvršiti zapovedij ministrstva za notranje stvari.

Za splošno volilno pravico na Ogrskem. — Stavka črkostavcev.

Velika delavska demonstracija je napovedana v Budimpešti na 18. t. m. Delavci bodo odposlali odposlanstva vsem političnim strankam, da zahtevajo splošno volivno pravico. Veliko stavko so uprizorili budimpeštanski črkostavci proti časopisu združene koalicije, ker nasprotuje splošni volivni pravici. Enajst listov zato ne more izhajati. Socialno demokratsko strankarsko vodstvo je izdalo rdeče letake, s katerim ugovarjajo črtanjem, da nameravajo delavci ropati. Včeraj ob 7. zvečer so priredili budimpeštanski črkostavci in drugi delavci demonstracijo. Pred uredništvom lista "Nepisava" so peči marsellaiso. Demonstranti so pobližekna pri uredništvu lista "Budapesti Hirlap" in "Fuggetlen Magyar Ország". Demonstracija so priredili tudi pred klubom neodvisne stranke. Iz Budimpešte poročajo, da so hoteli črkostavcem podvojiti plače, ako ne prično stavkati, a zaman. Pravijo, da so povzročili stavko dunajski krogi in pozivljajo zato prebivalstvo, naj bojkotira avstrijske predmete. Nekateri pa trde, da je povzročila stavko črkostavcev vlada.

Kaj pravi hrvaški pisatelj Jemeršič o reški resoluciji.

Odlčni hrvaški rodoljub in pisatelj Ivan N. Jemeršič je pisal uredniku mostarskega "Osvita" pismo, v katerem pravi o razmerah v Hrvaški sledeče: Sicer so pa odnošaji v Hrvaški zelo žalostni in strankarske razmere pod vsako kritiko. Ta nesrečna reška resolucija je mnogim zmešala pamet in srce. Zares žalostna Hrvaška, ko sama gre v žrelo volku, ki ne bo nikdar izpremenil svoje narave.

Japonska pomnoži armado.

"Daily Telegraph" poroča iz Tokia: Japonska vlada je postavila v proračun za prihodnje leto 1 milijon funtov šterlingov, da ustanovi 4 nove armadne zборе, dva milijona funtov šterlingov so namenili za popravo japonskih bojnih ladij in 2.200.000

funtov za Port Artur. Proračun izkazuje 103 milijone funtov izdatkov, 80.000.000 funtov je povzročila vojska.

Saksonska vlada proti socialni demokraciji.

Saksonska vlada je izdala razglas, da hoče z vsi silo nastopiti proti socialnodemokratskim pouličnim demonstracijam, ki jih prirejajo nasproti trirazrednemu volivnemu načinu.

Mednarodno brodovje proti Turčiji.

Včeraj je zasedlo mednarodno brodovje etok Lemnos. Zasedanje so izvršile francoske bojne ladje. Pred vsem so zasedli urade.

Nova nemška vojna ladja.

Stettin, 2. decembra. V ladjedelnici "Vulkan" je bila danes spuščena v morje oklopnača "Pommern".

Štajerske novice.

Š Soštanj za splošno, enako in tajno volivno pravico. Dne 20. m. m. se je trški občinski zastop v Soštanju v izvanredni seji enoglasno izrekel za splošno, enako in tajno volivno pravico ter ta sklep sporočil c. kr. okr. glavarstvu v Slov. Gradcu s predlogom, da ga objavi na pristojnem mestu. — V nedeljo, dne 26. m. m. sklical se je shod obrtnikov, trgovcev in delavcev, pri katerem se je z velikim odobravanjem sklenilo imeti dne 28. m. m. tovarne, trgovine in delavnice celi dan zaprte. Pri tem shodu sprejela se je tudi resolucija za splošno, enako in tajno volivno pravico, katero naj deputacija povodom eubenem sklenjene manifestacije izroči gosp. županu Dan 28. m. m. bil je za trg Soštanj največji praznik. Vse tovarne, trgovine, delavnice in druga podjetja bila so zaprta. Pri tem pa treba gg. delodajavce še posebno pohvaliti in njim imenom delavcev na tem mestu izreči iskreno zahvalo, da so že pri zgoraj omenjenem shodu obljubili svojim delavcem celi dnevni zaslužek izplačati! Že ob 9. uri dopoldne začeli se se zbirati obrtniki, delavci, tržani in kmetje in ko je prikorakala na trg vrta "Soštanska narodna godba", bilo je na trgu pred občinsko hišo zbranih naimanj 300 oseb in sicer kar treba posebno poudarjati obeh političnih strank! Tu so manifestantom gg. Jakob Volk, Šmigovec in Schwarz razložili pomen današnjega dneva. Vsem govornikom je občinstvo burno pritrjevalo in klicalo: "Ven s sološno, enako in tajno volivno pravico!" Končno prebral je g. Volk resolucijo, katero je deputacija, obstoječa iz 2 obrtnikov in 2 delavcev izročila g. županu s prošnjo, da jo odpošlje na pristojno mesto. G. župan sprejel je deputacijo jako ljubezno in obljubil resolucijo odposlati priznavajoč delavčeve zahteve kot popolnoma upravičene. Od občinske hiše odkorakali so manifestantje z godbo na čelu ter obhodili celi trg in se po kratki zahvali za veliko udeležbo mirno razšli z obljubo, da se zvečer zepet vsi zberejo v veliki dvorani hotela "Avstrija", kjer bodo pričakovali poročilo o izjavi ministra Gautscha. S popoldanskim vlakom pripeljal se je iz Slovenije gradcaokrajni komisar s tremi žandarji; to je med manifestanti zbudilo veliko ogorčenje in le gg. rediteljem se imamo zahvaliti, da ni imela ta opravičena ogorčenost zlih posledic! No g. komisar Zefal, prepričavši se, da je tukaj za take manifestacije ljudstvo dovolj zrelo je odšel v najbolj nemško-nacionalno gostilno, kjer je našel svoje politične somišljenike, katerim ni bila manifestacija obeh političnih strank nič kaj po volji. — Zvečer ob 6. uri zbrali smo se v zgornji imenovani dvorani. Gosp. Planinšek prebral nam je že znane Gautschevo izjavo, katere je bila z navdušenjem sprejeta z burnimi klici: "Ven s splošno, enako in tajno volivno pravico!" Med izbornim igranjem neumorne nar godbe povedala je o zgodovini in pomenu zahtevane volivne pravice marsikatera beseda. Zlasti iskreno pozdravljena sta bila govornika gg. dež. poslanec in tovarnar Iv. Vošnjak ter dr. Mayer. Prvi je omenjal, da se za tako volivno pravico že borimo celih 35 let! — Omeniti je treba, da so mir nikjer ni metil in da je povsod vladala, med manifestanti obeh narodnosti najlepša harmonija.

Š V zadevi okrajnega šolskega sveta celjske okolice. Interpelacija poslanca dr. Ivana Dečka in drugov na Nj. eksc. g. grofa Claryja in Aldringen, c. kr. namestnika, kot predsednika c. kr. deželnega šolskega sveta za Štajersko zaradi nepovabljenja od okrajnega zastopa izvoljenih udov okrajnega šolskega sveta za okolico celjsko k sejam te korporacije. Šestletna funkcijska doba izvoljenih petih udov okrajnega šolskega sveta za okolico celjsko potekla je v septembru t. l. K seji meseca septembra t. l. so se še povabili ti od okrajnega zastopa izvoljeni udje; k seji, ki se je sklicala meseca oktobra, se pa niso

več vabili, češ, da je njihova funkcijska doba potekla, neva volitev zastopnikov se pa ni mogla izvršiti, ker se je okrajni zastop celjski z naredbi c. kr. namestnije v Gradcu od 20. decembra 1904, št. 3529 präs. pri seji dne 22. decembra 1904 razpustil ter se je postavil za voditev poslov okrajnega zastopa vladni komisar, kateremu pa seveda volivna pravica za volitev udov v okrajni šolski svet ne pristojta. K seji okrajnega šolskega sveta, ki se je odredila na mesec oktober t. l., povabil je predsednik samo učitelja verouka, imenovanega od deželnega šefa, okrajnega šolskega nadzornika in strokovnjaka v učiteljstvu, izvoljenega od učiteljev, tako da so bile inkluzive c. kr. okrajnega glavarja kot predsednika pri seji zbrane samo štiri osebe, medtem ko znaša število udov okrajnega šolskega sveta, če se izvoljenih pet udov prišteje, devet, tako da je seja, obiskana od štirih oseb, bila nesklepčna, kajti niso bili vsi udje niti povabljeni in od vseh udov ni bila niti polovica navzoča. To postopanje, da se od okrajnega zastopa izvoljenih pet udov okrajnega šolskega sveta ne vabi k seji okrajnega šolskega sveta, je očitno nepostavno. Zakon o šolskem nadzorstvu od 8. februarja 1869, št. 11 dež. zak. za Štajersko, ne zadržuje nobene določbe, kaj se ima v slučaju take vakance storiti. § 26. tega zakona zadržuje lakonično določbo: "Vse volitve veljajo za šest let." — Tudi § 11 istega zakona, kar zadeva funkcijske dobe okrajnega šolskega sveta, nima za enak slučaj nikake določbe, kajti tamkaj se samo pravi: "Funkcijska doba okrajnega šolskega sveta je določena na šest let." — Ker torej postava sama nima določb, kako se ima postopati, če večina izvoljenih pet udov ne sme k sejam priti, ker je njihova funkcijska doba 6 let potekla, 4 udje pa brez izvoljenih sudov na vsak način ne morejo veljavno sklepati in ker se manjkajočih 5 udov ne more voliti, ker okrajni zastop, kateri bi bil volitev opravičeno izvršil, ne obstoji, imamo prepričanje, da se mora to vprašanje torej le po smislu § 7. obč. drž. zak. rešiti po analogiji, namreč tako, da se mora na enake v postavih določene slučaje v ozir jemati, ter na razloge zakonov, kateri so z istimi v soredju. V tem oziru se mora postopati po analogiji štajerskega obč. reda § 18. in § 38. postavbe za okrajne zastope, kateri oboje korporacije imajo pravico krajni, zziroma okrajni šolski svet voliti. § 18. obč. reda določuje, da stari zastopniki ostanejo v službi tako dolgo, dokler novi zastopniki niso v službi nastavljeni. Zakon okrajnega zastopa pa določuje v § 38.: "Okrajni zastop se voli na 3 leta, izvzemši slučaj § 81. zak. o okrajnih zastopih in da ima isti nadaljevati svoje posle do tedaj, da se novi okrajni zastop izvoli. V analogiji perabi teh postavnih določb, morali bi torej izvoljeni udje okrajnega šolskega sveta za celjsko okolico tako dolgo svojo službo opravljati, dokler ni legalno na novo izvoljeni okrajni zastop celjski izvolil novih 5 udov. Ker se glede okrajnega šolskega sveta za celjsko okolico tako ne postopa, se poziv imenovanih štirih udov in vsak sklep, sklenjen po tej manjšini ter nepoklicanje 5 izvoljenih udov okrajnega šolskega sveta za okolico celjsko smatra kot nepostaven postopek. Da se glede tega, desedaj še nikakor ne principijelno rešeno vprašanje enkrat kompetentno in pravomočno odleči, stavimo na Nj. eks. g. c. kr. namestnika kot predsednika c. kr. šolskega sveta naslednje vprašanje: Ali je visoki c. kr. deželni šolski svet voljan, to gori omenjeno protipostavno postopanje okrajnega šolskega sveta za celjsko okolico kot nepostavno razveljaviti in taistemu, oziroma predsedniku dati nalog, da 5 izvoljenih udov okrajnega šolskega sveta za okolico celjsko, kateri so inkluzive do konca septembra 1905, kot udje okrajnega šolskega sveta za okolico celjsko sodelovali, prizna še za nadalje kot v uradu stojече soude in da iste znanprej povablja k vsem sejam okrajnega šolskega sveta za okolico celjsko, dokler legalno izvoljeni novi okrajni zastop celjski 5 novih udov ne izvoli? — Gradec, dne 22. novembra 1905. Dr. Hrašovec, Vošnjak, Kočvar, Roš, dr. Ivan Dečko, Robič, J. Roškar.

Š Mariborske porotne obravnave. Ana Komes je bila obsojena radi detomora na dva in pol leta težke ječe. S tem je konec tega porotnega zasedanja.

Š Mariborska čitalnica ima občni zbor dne 16. t. m. ob 8. zvečer. Po zborovanju bo dražbanje časopisov.

Š Tiskarna sv. Cirila v Mariboru si je nabavila nove in večje stroje. Ima tudi svojo lastno električno luč.

Š Silna jeza se je polastila mariborskih vsenemcev, ker jim je graška trgovska in obrtniška zbornica za bodoče volitve poslala dvojezične glasovnice. Tudi naslov na volivno komisijo v Gradcu je bil dvojezičen. Nemški Miheini so torej stopili skupaj v posvet in junaki rodu Vodanovega

so sklenili varovati nemški značaj mesta Maribora. In skovali so skupaj nekaj, čemur se dali naslov protest in v tem protestu so preslili, naj bi jim graška in obrtniška zbornica poslala nove glasovnice v čisti nemščini. Ta protest prinaša vsenemška "Marburgerca" med dnevniimi noticami. A takoj v prvi notici za to se pa "Marburgerca" zopet jezina nad občinskim odborom občine Smarije prijelšah, ker je sklenil odstraniti dvojezične napise in jih nadomestiti s samoslovenskimi. "Marburgerca" se je tako zježila, da je začela klicati na pomoč nemško večino štajerskega dež. zbora. Slednjč je pa "Marburgerca" tudi razkačilo imenovanje kaplana Hribarja v Vojniku za kateheta odnotne nemške šole, da očita kar celi nemški ljudski stranki, da ni dovolj nemška, ker se tupatam kdo penorčuje iz blazne narodne zagrizenosti Wastiana in njegove "Marbureerce".

Š Za člana deželnega šolskega sveta je cesar imenoval za nadaljno dobo 6 let č. g. Karola Hribovška v Mariboru.

Š Slovenske katol. akadem. društvo "Zarja" v Gradcu ima svoj III. redni občni zbor dne 7. t. m. ob pol 8. uri "pri zeleni Štajerski" z običajnim dnevnim redom.

Š "Skala" je ime novega "narodno radikalnega" akademičnega farijalnega društva za Štajersko.

Š Čin vojaškega beguna. Od sedemindvajsetega pešpoika v Gradcu je pobegnil desetonik Karol Zwetti. Na mariborsko policijo je dospel brzojavni ukaz, naj ga prime. Dne 2. t. m. ob 1/4 na 3. uro jutraj je stražnik Raab srečal na kolodvoru beguna v družbi nekega dekleta in ga pozval, naj gre z njim na policijo. Zwetti je mirno ubogal. Ko pa despet pred stražnico, potegne begun samokres, nabasan 5 ostrimi patroni in ustrelil na stražnika. Prestrelil mu je levo roko nad komolcem. Nato je Zwetti zbežal. V Elizabetni cesti ga je ujel stražnik Puff in ga razorežil. Še isto noč je bi Zwetti oddan v garnizijski zapor. Kot vzrok svojega dejanja navaja, da je hotel s svojo drago 16letno Katarino Kämpfer iz Gradca skupno umreti. Hotel je usmrtiti najprve stražnika, potem svojo dekle in naposled sebe. Stanje stražnika ni nevarno. Oče Zwettijev je v Marenbergu posestnik, en brat pa častnik.

Dnevne novice.

Belokranjska železnica. Z Dunaja se nam poroča: Ministrski predsednik baron Gautsch je obljubil, da na vloženo interpelacijo posl. Vukoviča, dr. Susteršiča in tovarišev glede belekranjske železnice in zveze z Dalmacijo odgovori v razpravi o začasnem proračunu za l. 1906. Razprava utegne biti drugi teden.

Dr. Ferjančič, nadsvetnik extra statum in državni poslanec, je načelnik justičnega odseka v državnem zboru. Kakor poročajo nemški listi, se mu je pred par dnevi predstavil načelnik društva ločenih zakonskih in ga pozival, naj imenovani odsek ustreže želji teh ločenih. Dr. Ferjančič se je izjavil, da mu je ločitev zakona simpatična. Torej misli dr. Ferjančič pripomoči, da se izpelje razdružitev katoliškega zakona? Radovedni smo, kaj poreče k temu njegova soproga!

Župnik Broc je vložil tožbo zaradi žaljenja časti proti odgovornemu uredniku našega lista. Dal se je tudi fotografirati in izda razglednice s svojo sliko ter s slikami svojih pristašev à la Kolenc z napisom: "Afera Broc". V "Narodu" se pa hvali, da je nabral že 700 podpisov zase — pa ne v šentpeterski fari!

— Volitev stotnika c. kr. priv. meščanske garde v Novem mestu se je vršila v nedeljo, dne 3. t. m. v mestni dvorani pod predsedstvom dosedanjega interim poveljnika g. nadporočnika Lavoslava Ropasa. Ker je prišlo med volilci do nasprotij, se volitev stotnika namestu umrlega dosedanjega stotnika in poveljnika g. Antona Vrtačiča ni mogla završiti; preložili so jo za pozneje. Pač pa je izvoljen dosedanjí poročnik gosp. Košiček kot nadporočnik, vsled česar je g. Ropas odstopil.

— Večina občinskega sveta v Pulju je odstopila. Ni ji po vsebi, da jo opozicija neprestano napada.

— Osebna varnost v Trstu. Pretakli petek je šest neznanih zločincev napadle ob 11 ponoči g. Atlija Ferra v ulici Ponte della Fabbra, ga pobilo na tla in mu ukradlo neki načrt, vreden 200 kron. Napadale so po činu hitro izginili.

— **Iz Dobrniča.** V izobraževalnem društvu je v nedeljo predaval dr. K. rek. Poljudno je razvil kmečko vprašanje in pojasnjeval potrebne agrarne prenosne. Iz svoje izkušnje je dostavil šentlovrenški župnik Oblak mnogo zanimivih podatkov. Upati je v celi tomeniški dolini in njeni okolici novega, krepkega življenja.

— **Umrli je** v Divači po dolgotrajni in mučni bolezni dne 4. t. m. previden s zakramenti za umirajoče vsučilišnik jurišne fakultete gosp. Josip Ceper. V najlepši dobi 24 let zapustil je to solzno dolino, ter se preselil v boljšo večnost. Gimnazijo je s odličnim uspehom, kot gojenec škof konvikta, dovršil v Trstu. Dvvršivši gimnazijo šel je na Dunaj, kjer se je z veliko vnešo posvetil juridičnim studijem. Bil je član „Slovenije“. Na Dunaju se ga je lotila bolezen — jetika, katera ga je spravila v prerani grob. Naj v miru počiva! — **Umrli je** v Radovljici gospa Marija Hudovernig roj. Lassnig, stara 74 let. — V Karlovcu je umrla mati predstojnika tukajšnje filijalke avstrogrške banke g. Avgusta Mühlbanerja.

— **Cebelnjak so oropali** in med pokrali mladi pobalnice na posestvu g. učitelja Kubingerja na Drski.

— **Z nožem.** V Kašlju je neki Črne Ignacij z nožem osuval Antona Mejača in Andreja Dovača tako nevarno, da so ju morali prepeljati v bolnico.

— **Vinski semenj v Krškem** bo jutri, v sredo, od 9. ure naprej. Tudi na ta somenj pride veliko vinogradnikov.

— **Proti medverski postavi** se je oglasil v „Hrvatstvu“ senjski škof Ma v r o v i č, ki trdi, da izpedkuje ta zakon določila, ki jih je mogoče preklicati le na podlagi konkordata med cesarjem in papežem. Agitacija proti temu zakonu v katoliških krogih sploh narašča in odbor za organizacijo hrvaških katolikov v Zagrebu je izdal oklice za proteste.

— **Za reško resolucijo** se je oglasil odbor „Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri“.

— **Zagrebskim stavcom** so lastniki odložitni tiskarni ugodili. Novi cenik stopi v veljavo s 1. jan. 1906.

— **Državno zvezo poštne in brzojavne manipulacije** so ustanovili v nedeljo. Zborovanje je bilo burno. Namen zveze je izboljšanje gnotnega stanja ženskih poštne uslužbenk. Zveza zahteva: najmanjša mesečna plača 100 K, starostne deklaracije, službena pragmatika in starostno zavarovanje.

— **Deset inženirjev aretiranih je v Trstu**, ker jih dolže, da so poneverjali ob zgradbi nove alpske železnice na Krasu.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem.** Prihodnje redno mesečno zborovanje vrši se v sredo, dne 6. t. m. ob 6. uri zvečer v šolski sobi porodniškega oddelka dež. bolnice. Dnevni red: 1. O terapiji grže; dr. A. Homan. 2. Nekaj o inhalacijski terapiji za demonstracije novega dr. Heryngovega aparata; dr. Demeter Bleiweis Trsteniški. 3. Demonstracije. 4. Slučajnosti.

— **Zveza bolgarskih železničarjev.** Na kongresu bolgarskih železničarjev v Sofiji so sklenili, da se osnuje zveza železničarjev. Zveza bo izdajala svoj časopis, ki se bo imenoval „Železničarska zveza“.

— **Državna podpora.** Poljedelsko ministrstvo je za vodovod v Hotederšici dovolilo 13080 K. za vodovod na Prtovcu pa 300 K podpore.

— **Imenovan** je za prometnega kontrolorja na drž. kolodvoru v Ljubljani oficijal g. I. Bagatelj.

— **Društvo davčnih uradnikov na Kranjskem** priredi letošnji redni občni zbor dne 10. t. m. ob pol 10 dop. v mali dvorani hotela „Union“.

— **Novomeške novice.** Igrakaz „Brat Martin“ se je izvanredno dobro — ebaesel. Gmotni dobiček je namenjen za dijaško kuhinjo. Kraljica igre je bila gospa profesor Reiserjeva. — Igra se boče uprizorila še v petek 8. decembra. Mnogo je pripomogel k uspehu g. Hladnik s spremeljevanjem na gl. soviri. — Kurjetatove so dobili danes 3. dec. g. erožniki ter jih izročili najprvo g. županu v Kandiji g. Zircu — imeli so tri konje — nesli s sabo kekoši, ki so bile zadnji čas pokradene. Prelep je bil petelin. Tega je mlada ciganka merala nesti pod paziuho, mesto otroka. Pokradeno je bilo na d 50 kekoši okoli Novega mesta in Toplic. Ti so se dobro preskrbeli. Meščanje so pa petelina po 2 K plačevali. Kdo bo kupil ciganske konje? Postava je ta, da se prodajo ti na javni dražbi in odškodujejo ukradeni posestniki.

— **Zahteve poštne pomožnih uradnikov.** Na shodu poštne pomožnih uradnikov v Gradcu so sprejeli resolucijo, ki naznanja njihove zahteve. Te so: Službene razmere ter določila o avanziranju in pokojnini naj se izpremenijo tako, da je

eksistenčni minimum 1200 K začetna plača, da se avanzira v gotovih obrokih vrši tako, da je uradniku mogoče tudi pred doslužnim časom dobiti stare prejemke. Prejemki, ki so enaki 11. in 10. čin. razredu, ostanejo tudi kot pokojnina. K prvotnemu kurzu se ima dopustiti po 6 letih, za poštne asistente po 8 letih službeni dobi. Poštne pomožni uradniki, ki so napravili izpit za poštne ekspeditorje pred 1. okt. 1902., se imajo pripustiti po izpolnitvi drugih pogojev k prometnemu kurzu in oni uradniki, ki so bili na podlagi starih določil pripuščeni v prometni kurz in napravili prometni izpit, se naj takoj imenujejo za asistente. Pri zasedanju poštarskih služb 1. razreda so pomožni poštne uradniki s poštari enako upravičeni. — **Naslov poštne pomožnega uradnika naj se izpremeni** v naslov „poštne pristav“ in naj se mu dá tudi primerna uniforma. Popolnoma naj se loči status moških in ženskih pom. uradnikov. Pri imenovanju poštarijev 1 in 2. razreda se imajo izključiti ženske prošilke. Oboletim pom. uradnikom naj se eno celo leto izplačujejo polni prejemki in naj se jim za 14 dni dovoli dopust. Na sistemizirana mesta poštne pomožnih uradnikov naj se nastavlja le poštne pomožni uradniki, nikdar ne poštarski pomočniki. Mesta teh naj se izpolnjujejo po aspirantih in kadar teh ni, lahko poštari nastavlja poštne pomočnike.

— **Zborovanje državnih slug.** Na Dunaju se je vršilo v nedeljo zborovanje slug. Navzočih je bilo 100 zastopnikov, ki so zastopali 10.000 državnih uslužbencev. Uradne sluge zahtevajo: Povišanje v službi vsakih pet let, zvišanje aktivitetne doklade, službene pragmatike, popolni nedeljski počitek, znižanje delavne dobe na 35 let.

— **Odposlaništvo poštne manipulacije pri trgovinskem ministru.** Poštne manipulacije se odposlale načelniku trgovinskega ministrstva grofu Auerspergu odposlaništvo, ki je obrazložilo zahteve manipulacij. Odposlaništvo je prosilo, naj ustavi v proračun 1 milijon kron za izboljšanje plač. Izjavilo je tudi, da manipulacije ne nameravajo povzročiti pasivnega odpora.

— **V konkurz** je prišel na Jesenicah urar Gabrijel Ambrožič. Baje je odšel v Ameriko.

— **Poset slovenskih učiteljev v Beogradu?** Neki srbski list priporoča, da posetijo najtrže slovenski učitelji v prihodnjih Binkošnih Srbe. Srbi to misel veselo pozdravljajo.

— **Dom in Svet**, ki se je zaradi obilega dela v tiskarni zamudil, izide danes 6 dec.

— **Nagla smrt.** Valentin Hlebaj na 61 let stari gostac iz Mojstrane, je prišel opoldne v gostilno Janeža Janša na Davjem in se nakrat mrtve zgrudil.

— **Vinski semenj v Postojni.** Včerajšnji prvi vinski semenj v Postojni se je dovelj dobro obnesel, kajti vsega skupaj se je prodalo okrog 500 hl. Upamo, da bo ta semenj mnogo pripomogel v povzdigo sedaj še klavne kupčije z vipavskim vinom.

— **Skupščina za splošno in enako volivno pravico** je bila včeraj na Sušaku.

— **Velika parna žaga.** Iz Ilir. Bistrice poročajo, da je zgradil tam Josip Samza veliko parno žago po najnovejšem načinu.

— **Zlata poroka.** Z Vngerskega pišejo, da je tam dne 29. novembra praznoval svojo zlato poroko župan g. Andrej Gregorič.

— **Potres v Novem mestu.** Včeraj popoldne okrog 2. ure 53 min. so čutili v Novem mestu lahki potresni sunki s podzemskim bobnenjem. Smer jugovzhod-severovzhod.

— **„Brat Martin“**, ljudska igra s petjem v štirih dejanjih, ki se je predstavljala dne 2. t. m. na novomeškem odru z največjim uspehom, se uprizori na splošno željo v drugi petek, dne 8. novembra pri znižanih cenah v prid družbi sv. Cirila in Metoda in dijaški kuhinji. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

— **Zblaznel častnik.** Poročnik 47. pešpolka v Gorici, Katusić, je pretekle petek zblaznel in se je jel sredi glavne trga razpravljati. Neki drugi častnik ga je z lepa spravil v kočijo, ki je odvedla nesrečnega v blaznico.

— **Nadvojvoda Fran Ferdinand.** Praški „Narodni Listi“ poročajo, da je Gauschevo volivno reformo povzročil nadvojvoda Fran Ferdinand.

— **Prestavljen** je iz Trsta znani „Los von Rom“ bujskač pošni oficijal Pavel Pogatschnigg v Lošinj.

— **Zvezo pekarskih pomočnikov za Hrvaško** ustanove v Zagrebu.

Ljubljanske novice.

— **Pozor!** — Miklavžev večer v „Unionu“. Miklavžev večer v veliki dvorani „Uniona“ se prične danes

zvečer točno ob pol 8. uri. Vojaška godba prične svirati že ob 7. uri zvečer. Vstopnina za odrasle 60 v., otroci pod 10. leti prosti.

— **Potresno tresenje** oddaljeno 3000 km je zabeležila tuk. opazovalnica potresa včeraj zjutraj ob 8. uri 10 m.

— **Lep je razgled z morja**, ako se voziš ob dalmatinski obali in obduduješ krasote obrežnih mest. Toda kaj, ko pri tem dobiš navadno sitno morskoro bolezen. Pojdi rajši v Panoramno Kosmoramo, kjer vidiš najlepša dalmatinska obrežna mesta z morske strani, ne da bi se ti bilo treba bati bolezn ali bore, tu vidiš ta teden tudi Zagreb z vsemi njegovimi znamenitostmi. Dolgo in zanimivo potovanje od Zagreba deli do Boke Kotorske te pa ne bo več stalo ko 15 kr. Torej le v Panoramno Kosmoramo, ker serija ta teden je res krasna.

— **Tatvini.** Služkinji Ani Ravšljevici je bilo dne 30. pr. m. na Tržaški cesti ukradenih iz zaklenjenega kovčega 16 žepnih robocev, 4 K denarja in še nekaj drugega perila. Tatvine je sumljiva neka ženska. — Hlapcu Francu Petroviču je bilo včeraj ponoči ukradena iz nezaklenjenega hleva na Radeškiga cesti št. 12, nikljasta ura, vredna 6 K. Tat je neznan.

— **Vsled prepira** je sinoči udaril hlapec Mhael Košak v hlevu na Pekopaljski cesti št. 29 svojega sohlapca Jožefa Menihelja z lopato po glavi tako močno, da mu je prizadjal 4 cm dolgo rano.

— **Izmišljen napad.** Sinoči okoli 10. ure je na Valvazorjevem trgu kričal in vpil na pomoč neki vinjen mizar policije. Ko je prišel do njega stražnik, mu je mizar takoj pričel pripovedovati, da ga je nekdo napadel in pebil na tla. Ko je pa stražnik pozneje dozdevnega napadalca dobil, se je pejasnilo, da sta oba preje v neki gestilni skupaj pila in da je mizar tega razžalil. Da se je pa rešila čast, je mizar dobil zunaj gestilne par krepkih zausnic.

— **V Trstu aretirani Ljubljaničani.** V soboto je prinesel neki postrešček gospodu Franu Dolničarju, hotelirju v „Narodnem domu“ v Trstu pismo, v katerem zahteva anonimni pisec 280 K posojila in grozi za slučaj, da bi Dolničar ne ugodil tej zahtevi, z nekimi ovadbami pri nakupovanju nekega premoga nepoštene provencije. Gospod Dolničar je odstavil postreška. Ali ta se je zopet povrnil z novim pismom. Sedaj pa je gospod Dolničar naložil svoji gospej soprogi, naj gre v portirjevo ložo — kamor pošlje tudi postreška — in naj flagira, kakor da stavlja denar v kuverto, ki naj jo izroči postreščku. Gospa soproga je stotila, kakor jej je bilo ukazano. Medtem pa je gospod Dolničar počul portirja, naj v civilni obleki sledi postreščku. Tako se je tudi zgodilo. Ko je postrešček dospel pred gostilno „Alla città di Trieste“, je opazil portir, da postrešček izroča pismo nekemu 13letnemu dečku, ki je čakal tamkaj. V tem hipu je skočil portir in zgrabil dečka za roko ter ga pozval na policijo: Deček se je spustil v silen jok in je zaklical: „Papa, papa!“ In res je blizu stal neki moški, ki se je pa spustil v silen beg. Dečka so odvedli na policijo, kjer je povedal, kdo je bil oni moški in da je bil njegov oče. Proti večeru pa je nekdo pustil klicati gospoda Dolničarja iz restavracije na ulico. Gospod Dolničar je sledil pozivu in je našel na ulici nekega moškega in neko žensko. Ta dva sta začela mlo prositi gospoda Dolničarja, naj posreduje, da policija izpusti fantiča na svobodo, zlasti pa je povdarjala ženska: „Gospod Dolničar, vsaj mi ne bomo ničesar ovadili, kar je bilo, je bilo! Pobetajmo se!“ Gospod Dolničar je navidezno privolil, menil je pa, da setu na ulici ne more razgovarjati, radi česar je pozval ono dvojico, naj stopi v portirjevo sobo, da se tam pogovore. Cm pa se je to zgodilo, je gospod Dolničar nagle zaprl vrata in pozval policijo, ki je dvojico odvedla v zapor. Oba dvojica sta bila 43letni Josip Sever iz Ljubljane in njegova žena. Aretovani sin je tudi pripoznal, da mu je oče narekoval ono iz iljevalno pismo. — **Ilgiznil** je pek Ivan Vrečar v Trstu, ki je bil v službi pri Antonu Kralu v Kjadinu št. 720. Sel je pred kratkim, 28. m. m., z doma, pa se še sedaj ni povrnil. Vrečar je doma iz Ljubljane.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes zaradi raznih Miklavževih večerov ni predstave. — V petek, na praznik Marije Device, sta dve predstavi: popoldne ob treh prvič v sezoni Govekarjeva narodna igra s petjem „Legijonarji“, zvečer prvič Rossinijeva komična opera „Seviljski brivec“. — V nedeljo sta zopet dve predstavi: popoldne ob treh veseliga „Mala Dorrit“, zvečer opera. — V torek, dne 12. t. m., pa je slavnostna predstava v proslavo 150. rojstnega dne prvega avstrovskega dramatika Antona Linharta, kranjskega zgodovinarja.

— **Zabaven večer**, ki ga je priredila v nedeljo moška in mladeniška Marijina družba v dvorani

„Rokodelskega doma“, je bil vrlo dobro obiskan. Gospod dr. Jerše je govoril o apostolstvu lajkov, pevke in pevci so zapeli več mičnih pesmic, tudi komičen prizor je zelo ugajal. Ta večer je dekazal, da ima ta Marijina družba med vsemi sloji mnogo edkritosrdnih prijateljev, ki ji žele vsestranskega razvoja.

— **Nevaren snažilec nožev.** V nedeljo zvečer so zasacili uslužbenca nekega tukajšnjega hotela v sobi uslužbenec nekega mladega človeka in poklicali policijskega stražnika, ki je mladega moža spoznal v osebi nevarnega tatu Ivana Požarja, čevljarskega pomočnika iz Kaple na Štajerskem. Izgovarjal se je, da je hotel stopiti v službo kot snažilec nožev. Požarja so poslali po odgonu v njegovo občino.

— **Goljufica.** Brezposelna služkinja Marija Svet iz Vranskega je hodila v neko tukajšnjo trgovino jemati blago na bukvice za nekega gospoda in je bila napravila že do 24 K dolga. Ko je pa včeraj zopet prišla, se je trgovcu zdela sumljiva in jo je pustil opazovat, kam da poide. Ni se motil, Svet je ubrala drugo pot. Odvzeli so ji nakupljene blage in jo izročili policiji.

— **Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.** Pasja je za pred sodiščem. Nanjoženirjeva udova Stanger stanujoča v Dalmatinovih ulicah ima jako hudega psa, ki je vže opetovano napadel ljudi. Vkljub temu se je še vedno pustilo, da je brez skrbi okrog letal. Tako je prišel dne 12. p. m. v njeno hišo po opravih g. odv. solicator M. Cimerman, ko je stopil na stopnice, se je v njega zakadil Stangerjev pes, mu raztrgal suknjo in se vsled tega tako prestrašil, da še danes čuti posledice. Sodišče obsodi Stangerjevo na 50 K globe ali 5 dni zapore in povrniti mora Cimermanu 50 kron za prestani strah.

— **Soštansjska godba v Ljubljani.** Soštansjska godba priredi v „Hotelu Ilirija“ dva koncerta, in sicer prvega v četrtek, 7. t. m., drugega v petek 8. t. m., vsakokrat ob 8 uri zvečer. Spored je jako zanimiv in vsakokrat drugačen. Godba ima za nameček blizo sto komadov sabo. Vstopnina 60 vin.

— **Zaradi psa.** Predvčeršnjim je hotel iti hišnik Karol Geberšek v tovarno na Zaloški cesti št. 14. Ker je pa na pragu ležal pes pleskarja Ivana Podkrajseka ga je Geberšek odrinil. To je pa lastnika tako zjezilo, da je udaril Geberška po obrazu in ga pod levim očesom telesno poškodoval.

— **Javna vinska pakušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti, bo pojutrišnjem, v četrtek, od 7.—9. ure zvečer. Nove vinske uzorce sta poslala gg. V. Pfeifer in Presečki.

Razne stvari. Najnovejše.

O umoru v Baden u se poroča, da so aretirali vrtnarskega pomočnika umorjene gospe Biederman Novaka. Na mestu umora so našli gumb, katerega manjka na Novakovem topiču.

Telefonska in brzojavna poročila. Belokranjska železnica.

Dunaj, 5. decembra. Onoval se je tukaj konsorcij za belokranjsko železnico kot glavne progo II. vrste, potegnjeno do Gradaca, od koder se odcepi eno krilo do deželne meje pri Metliki in drugo krilo do deželne meje pri Vinici čez Crnomelj. Predsednik konsorcija je slavnoznani slovanski rodoljub in mecen Ivan grof Harrach, razun njega so člani konzorcija gg. dr. Ivan Susteršič, član gosposke zbornice tovarnar Križnik, advekat dr. Alojzij Homan na Dunaju, tovarnar Karol Pollak v Ljubljani in dvorni svetnik Šuklje. Konzorcij je danes vložil pri železniškem ministrstvu prošnjo za predkoncesijo in hoče pripravljati dela končati najpozneje do konec oktobra 1906.

Dunaj, 5. decembra. Knezoškof dr. Ant. Bonaventura Jeglič je izstopil iz klubadesnice gosposke zbornice, ker je načelnik kluba grof Thun govoril proti splošni in enaki volivni pravici. Knezoškof dr. Jeglič je svoj izstop že naznanil pismeno predsedstvu desnice gosposke zbornice.

Dunaj, 5. decembra. Vlada se boji, da na Češkem, posebno v Pragi, izbruhnejo veliki narodni in protižidovski izgredi. — „Deutsches Volksbl.“ poroča, da so pešpolki št. 50. št. 4, bosenski pešpolk št. 4 in lovski bataljon št. 25 dobili povelje, da se odpeljejo v Prago. Isto povelje je dobil tudi

5. dragonski polk v Dunajskem Novem Me-
stu ter se se trije eskadroni danes že od-
peljali v Prago.

Olomuc, 5. decembra. Pešpolka šte-
vilka 13 in 56 v Krakovu in 18. peš. polk v
Olomucu so dobili povelje, naj bodo pri-
pravljeni na odhod v Prago.

Dunaj, 5. dec. Pešpolk št. 59 v
Inomostu je dobil povelje za odhod v
Prago. Polk cesarskih lovcev v Solnogradu
je dobil povelje, naj bo pripravljen, da od-
ide v Prago.

Dunaj, 5. decembra. V današnji seji
držav. zbora so Vsenemci stavili predlog s
katerim pozivajo vlado naj postavno zago-
tovi nemščino kot drž. jezik, potem šele naj
se izpelje veljavna reforma na ta način, da
se polovica držav. zbora vli po splešni in
enaki veljavni pravici ozirajoč se na posestne
nemške stanje, druga polovica pa iz stanov-
skih organizacij. — Zahtevajo tudi izločitev
Galicije, Bukovine in Dalmacije. Dalmacija
naj se pridruži ogrski kroni.

Dunaj, 5. dec. (K. u.) V današnji seji
držav. zbora je pozivljaj Breiter naj se
vlada ne ustraši napora nasprotnikov vo-
lilne reforme. Poslanec Menger je želel,
naj se prej zagotovi razmerje narekov med
seboj in do države. Hermansky je že-
lel brambo agrarnopolitičnega posestnega
stanja pri vpeljavi splošne in enake volilne
pravice. Govoril je tudi Daszinsky.

Dunaj, 5. dec. Načelnik proračun-
skega odseka je pozval člane odseka k seji.
Poslanska zbornica bo zbirala do prihod-
njega četrtka ali petka.

Budimpešta, 5. decembra. Fejer-
vary ni debil nobenega pooblastila od vla-
darja za obravnave s koalicio. — Več ope-
zionalnih listov je danes zjutrat zopet
izšlo.

Budimpešta, 5. decembra. Košut je
za to, da dobe veljavno pravico vsi, ki znajo
mažarski čitati in pisati.

Varšava, 5. decembra. Noblovo na-
grado za literaturo je dobil Sienkie-
wicz.

Carigrad, 5. decembra. Danes
ponoči je dobil avstrijski
poslanik note turške vlade,
ki izjavlja, da Turčija sprej-
me finančno komisije za Ma-
kedonijo, vendar ima nota
nekaj modifikacij.

London, 5. decembra. Prihodnje leto
pojde kralj Edward na potovanje v Atene
in v Carigrad, kar je velike politične
važnosti.

Berolin, 5. dec. V nemški vzhodni
Afriki so požgane ob obrežju in notranosti
hiše vsem Evropejcem in Evropejci pomor-
jeni.

Odesa, 5. dec. Nad Kijevom je pre-
glašeno obsedno stanje. V Harkovu vojaški
novinci niso hoteli prisesti. Tudi iz drugih
krajev poročajo o vojaških uporih. V Ki-
šinevu se je uprla 33. artilje-
rijska brigada.

Pariz, 5. dec. V Peterburgu se ne
morejo zediniti zaradi nastopa proti revo-
luciji. Mirna rešitev pa ni mogoča. Trepo v
zopet prevzame diktaturo in bo z vse silo
izkušal potlačiti upor. Enih misli ž njim je
Durnovo, ki se vedno bolj odteguje
Witteju. Castniki garde nočejo več oprav-
ljati policijske službe, ker so izpostavljeni
zasmehovanju in napadom množice. Tudi
vojaki več ne ubogajo častnikov. Delavska
agitacija se pa silno širi.

Peterburg, 5. dec. Castniki so na
zborovanju v Carskem selu sklenili, da ne
bodo pustili streljati na upornike.

Stockholm, 5. decembra. Iz Finske
se poroča, da je nastala železniška stavka,
ki se utegne razširiti čez vse železnice

Peterburg, 5. dec. Witte in Dur-
novo sta demisijonirala.

Gospodične

katero se želé izobraziti
v šivanju in krojnem risanju
1828 52-25 sprejema
Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.
Dobi se tudi
kroj po životni meri.

Borzna poročila.

Ljubljanska 'Kreditna banka' v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 4. decembra 1905.

Založbeni papirji.	Dear	Blago
4% majeva renta	99 75	99 95
4% srebrna renta	99 60	99 80
4% avstrijska krona renta	99 70	99 90
4% zлата renta	117 65	117 85
4% ogrska krona	95 05	95 25
4% zлата	113 45	113 65
4% posojilo dežele Kranjske	99 50	101 —
4% posojila mesta Spljet	100 60	101 60
4% Zader	100 —	100 —
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 30	101 30
4% češka dež. banka k. o.	99 75	99 95
4% z. o.	99 75	100 —
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 45	101 45
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 10	107 10
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 50	101 50
4% ogr. cen. dež. hr.	99 90	100 —
4% hip. banke	100 —	100 30
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99 50	100 50
4% obl. češke ind. banke	100 25	101 25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
4% prior. dol. žel.	99 50	100 —
3% juž. žel. kup. 1/2%	315 90	317 90
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 70	—

Srečke.	1890	1910
Srečke od 1. 1860 1/2	290 50	292 50
1864	157 90	159 90
tizske	397 —	303 50
zem. kreditne I. emisije	297 —	303 50
II.	258 —	265 —
ogr. hip. banke	101 —	107 50
srbske a frs. 100 —	144 75	145 75
turške	24 40	26 40
Basilijske	471 —	482 —
Kreditne	79 —	84 —
Inomoške	91 —	98 —
Krakovske	64 —	70 —
Ljubljanske	52 —	54 —
Avstr. rud. križa	32 —	34 60
Ogr.	60 —	64 —
Rudolfove	72 —	78 —
Salcburške	526 —	537 —
Dunajske kom.	—	—

Debitne.	115 50	116 50
Južne železnice	654 50	655 50
Državne železnice	1634 —	1644 —
Avstr. ogrske bančne delnice	661 75	662 75
Avstr. kreditne banke	778 50	779 50
Ogrske	246 75	247 75
Živnostenske	654 —	660 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	512 —	513 —
Alpinske montan	2470 —	2484 —
Praške žel. ind. družbe	519 50	520 50
Rima-Murányi	278 —	282 —
Trbovlske premog. družbe	558 —	563 —
Avstr. orožne tovr. družbe	149 50	151 —
Češke sladkorne družbe	—	—

Valute.	11 35	11 39
C. kr. cekin	19 16	19 19
20 franki	21 50	23 58
20 marke	23 96	24 04
Severains	117 60	117 80
Marke	95 70	95 90
Laški bankovci	252 75	253 50
Rubli	4 84	5 —
Dolarji	—	—

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah
912 49 **F. HITI**
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo

Pisalni papir in pisalne potrebščine.

Razstava Miklavževih,
božičnih in novoletnih
daril v bogati izberi

pri
F. M. Schmittu
Pred škofijo št. 2
vabi p. n. občinstvo na
blagohotni obisk z zagoto-
vilom reelne in najcenejše
postrežbe.

2414 3-2
Richterjeve omarice s kamni, lesene omarice.

Mlin se prodaja iz

proste roke
na Dolenjskem
blizu železn. postaje. Pri mlinu je
vodni padec (10 m). Pripravno za
napravo kake tovarne. 2078 22-18
Več v upravnistvu „Slovenca“.

SODI veliki in majhni

so naprodaj pri
IVAN-u BUGGENIG, sodarskem mojstru
cesta na Rudolfovo železnico št. 5,
Ljubljana. 2415 3-8

Odda se

s 1. novembrom lokal

za pisarno ali prodajalno v Sodni-
skih ul. 4, za 1. febr. velik lokal za
prodajalno ali pisarne istotam, in
konečno v Kolodvorskih ulicah 32
za 1. februar stanovanje s 5 sobami.
Več pove kamnosek **Al. Vodnik.**

Najelegantnejše izvršene
obleke
za gospode in dame.
Konfekcija,
solidne cene,
kulantna postrežba
le pri
JOS. ROJINA
Ljubljana.
2179 20-12

Nova enonadstropna hiša

z dvema prodajalnama in kletjo za
vinsko trgovino se prodaja pod zelo
ugodnimi pogoji. 2428 4-4
Pojasnila daje **Fran Vodišek**, gostilničar,
Resljeva cesta 22, Ljubljana.

Zahtevajte zastoni
in franko moj veliki, bogato ilustriran
glavni cenik s nad 100 slikami vseh
vrst miklavževih, božičnih in slanih ar-
z znanstvenimi, znanstvenimi, znanstvenimi,
Schadhausen, Glasbille, kakor tudi vseh
vrst solidnih zlatin in srebrin po
izvirnih tovarniških cenah.
Nikel. remon. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
črna jedn. rem. ura 4-
črna jedn. Roskopf pat. ura 5-
črna jedn. Roskopf pat. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ kolese 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
„Gloria“ dvojni plašč 11-50
eklep. veritica z rinitico
na pero in karab. 15 gr. težka 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolese 9-50
ura s kukovico K 9-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-90.
Za vsako uro sletno pismeno jamstvo!
Nikak risko! Zameva dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100-49

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini, ka-
kor slavnemu občinstvu 2486 1

čebelno voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe,
gospodom trgovcem voščene zavitke, kakor
med
za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih
prav poceni. Za čebelarje izvršni garantirani
pitanec v škafih po 5 kg a kg 60 kr., škafija
30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali
predplačilu. Dobiva se med v satorji in pi-
tanec v škafih po 20-40 kg prav poceni.
Za birne, Božič, Miklavža itd. prodaja se razno-
vrstna medenina na debelo in drobno.
Prodaja se tudi brinje, brinjevec liter g. d. 1-20,
medeno žganje liter 1 gld. lastni izdelek.
Kupuje se tudi vsaki čas med v panjih,
sodčkih, kakor tudi vosek in suho satorje
po kolikor mogoče visoki cenl.
Za obila naročila se topla priporoča in zagotavlja točno
in pošteno postrežbi.
OROSLAV DOLENEC,
svečar in lektar, trgovina z medom in voskom
Ljubljana, Wolfove ulice št. 11.

Služba

cerkvenika in organista
ali 2481 3-1
občinskega tajnika
se sprejme. Nastop takoj.
Naslov pové upravništvo.

Oddaja ribolova v zakup.

Ribarenje v ribarskih okrajih reda nemških vitezov: Lipe-Išca,
mesto Ljubljana in Ljubljana-Vevče odda se v zakup od 1. januarja
1. 1906 naprej za deset let.
Pismene ponudbe sprejme oskrbnistvo (pisarna drja. Frana Vok,
c. kr. notarja v Ljubljani), do 15. decembra 1905. 2473 3-1

2485
Najgloblje užaljeni naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem
pretožno vest, da je naša iskrenoljub-
ljena soproga, oziroma mati, gospa
Marija Bolé roj. Blažon
dné 3. decembra ob 3. uri popoldne
po dolgi in mučni bolezni nagloma v
starosti 48 let večno v Gospodu za-
spala.
Pogreb nepozabne ranjke bo v torek,
dné 5. t. m.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v
župnijski cerkvi v Planini.
Blago pokojnico priporočamo v
molitev in spomin.
Laze pri Planini 4. decembra 1905.
Jakob Bolé, posestnik, trgovec in
gostilničar, soprog. — **Zinka, Mara,**
učiteljci; **Ivo, dijaki, Leopold, c. in**
kr. M. A. J., otroci.
Mesto vracoga družega obvestila.

Mednarodna panorama
Ljubljana, Pogačarjev trg. 2484
Zanimivo potovanje po
BOSNI do Črnogore.

Stanovanje

obstoječe iz ene sobe in kuhinje, se odda
s 1. decembrom v Strelških ulicah št. 6.

Pater E. Leitner,
provincijal in nadzdravnik v
bolnišnici usmiljenih bratov v
Gradcu, je in še uporablja z
najboljšim uspehom proti kataru
v želodcu in v črevih, pa tudi
proti obolenostim v jetrih
želodčno tinkturo
G. Piccolija, dvornega
založnika Nj. Svetosti in
lekarja v Ljubljani, Du-
najska cesta.
1 steklenica velja 20 vin. in se
vnanja naročila z obratno pošto
2371 izvršujejo. 1 3

2483 1-1 **Službo**
prodajalke
išče gospodična, zmožna slovenskega in
nemškega jezika.
Več se izve Poljanski nasip št. 16.

Koledar

● za kmetovalca 1906 ●
spisal držav. mlek. nadzornik J. Legvart.
Prepotrebni ročni zapisnik
za slov. kmet. podružnice, posestnike, trgovce
mlekarje itd. itd.

Vsebinska: Koledar za leto 1906. Poštne
doležbe. Živnoroja. Mlekarkstvo. Vinoroja.
Kletarstvo. Sadržaja. Živno zdravništvo.
Važne postave. Zapisnik za knjigovodstvo.
Zapisnik za beležke.
Cena močno v platno vezane knji-
žice z žepnicama K 1-80, s pošto K 2-
Pri naročilu od 10 kom. višje se razpošilja
poštne prosto, na kar opozarjam
posebno kmetijske podružnice. Naroči se pri
založnistvu 2402 5-5
lv. Bonač v Ljubljani.

Oddaja ribolova v zakup.

Ribarenje v ribarskih okrajih reda nemških vitezov: Lipe-Išca,
mesto Ljubljana in Ljubljana-Vevče odda se v zakup od 1. januarja
1. 1906 naprej za deset let.
Pismene ponudbe sprejme oskrbnistvo (pisarna drja. Frana Vok,
c. kr. notarja v Ljubljani), do 15. decembra 1905. 2473 3-1

Po svetu.

Angleški aristokrati — novinarji. John Skott-Montagu, urednik dveh londonskih listov, je postal nedavno lord in član gornje zbornice. Mislili so, da bo zdaj lord Scott-Montagu pustil urejevanje lord se je izjavil na sledeči način: „Mnogi mojih cenjenih prijateljev so upali, da se bom odpovedal novinarstvu. A jaz bom ostal pri svojem delu tudi v bodoče. Naj mislijo ljudje, da je za dostojanstvenika ta posel nevreden, ne, jaz se ga ne sramujem. Novinarstvo je eden od najvažnejših poslov sedanjega časa in je združeno z največjo odgovornostjo. Pesnično ni plemenitejšega ideala, kakor kadar vodi človek ljudi na na pota, ki jih smatra za poštene in prave in kadar se bori za stvar, o kateri je prepričan, da je dobra in vzvišena.“

Izredno srečna mati je bila pokojna Marijana Kolišek, ki je umrla 23. junija v Brnu pri svojem najstarejšem sinu dr. Francišku Kolišek, konzist. svetniku in mestnem župniku. Dne 24. junija popoldne ob 2. uri je bilo njene truplo v stelnici slovesno blagoslovljeno, potem prepeljano v Protivanovo ob Boskoviču. Tu je bila ob navzočnosti mnogih duhovnov in številnega ljudstva pokopana. Imela je 6 sinov duhovnov. Ko je najmlajši pel novo mašo, poslal jej je presvetli cesar čestitno pismo in letos pa papež svetinjo. Počivaj zlata duša v miru pri evharističnem Bogu. Njemu je posvetila v službo 6 sinov-duhovnov; preminola je v njega osmini. Na Kranjskem so bili pač četrti bratje duhovniki: Lebenovi iz Strohinja in Riharjevi iz Polhovega Gradca. A da je iz ene družine 6 duhovnikov, to je jako redek slučaj, vreden je, da se ga zabeleži; zlasti, ker se je primeril v slovanski družini.

Poljaki se potegujejo za svoje pravice. V Marijanskih kopelih na Češkem pred koncem letošnje sezone začeli se poljski gostje akcijo, da bi gostilničarji, posestniki hotelov in penzionatov, katere Poljaki obiskujejo, preskrbeli se s poljskim službenim osebjem. Poljaki istotako zahtevajo od zdravnikov, da bi znali poljsko. Poljaki se torej potegujejo za to, da bi v kopališču na Češkem, kamor prinašajo svoj denar, občevali se z njimi v njihovem materinskem jeziku ravno tako, kakor z Angleži in Francozi. — Kaj pa k temu rečejo oni tisoči Slovanov, ki obiskujejo Karlove vane, Marijanske in Franciš-kove kopeli?

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Novo istrsko vino

se pošilja natančno po naročilu: **muškat, belo vino, refošk, teran.** Specijelno belo vino za sv. maše.

Prodaja po najnižjih cenah
Anton Ferlan di Giorgio
Rovinj, Istra. 2186 24-12

se dobé le pri

SINGER K.O.

akc. družba za šivalne stroje
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje tako izvirni Singerjevi stroji k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kako poročilo, niti doposlati posamnih delov.

2304 11

Razglas.

Krajni šolski svet v Radovljici proda javnim dražbenim potom:

1. **Staro šolsko poslopje**, ležeče v mestu hiš. št. 24 z vzklicno ceno 6000 K in 2. **stari šolski vrh** (njiva) parc. št. 160, katastr. občine Radovljica z vzklicno ceno 500 kron.

Javna dražba se bode vršila na lici mesta

dne 14. decembra 1905. dopoldne ob 10. uri.

Vdeležniki dražbe imajo pred dražbo vložiti 10% varščino.

Dražbeni pogoji so razvidni pri krajnem šolskem svetu v Radovljici.

Kupci se vljudno vabijo.

Krajni šolski svet v Radovljici,

dne 29. novembra 1905.

2453 3-2

Št. 13.922.

2456 3-2

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službo

okrožnih zdravnikov

1. v **Grosupljem** z letno plačo 1600 K in aktivitetno doklado 200 K;
2. na **Trati** v Škofjeloškem okraju z ravnokimi dohodki.

Prosilci za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do

1. januarja 1906

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziral se bo le na take prosilce, ki so najmanj že dve leti službovali v kaki bolnišnici.

V Ljubljani, dne 23. novembra 1905.

Deželni odbor kranjski.

Po celem svetu
znani so naši čudovito po ceni
čevlji.

Moški štiljetni, trpežni,
s čepico par gld. 2-90

Moški čevlji na tra-
kove, trpežni in eleg. „ „ 3-25

Damski čevlji na tra-
kove, lični in trpežni „ „ 2-90

Damski čevlji na tra-
kove, črni in barvani,
solidni in praktični „ „ 1-80

Otroški čevlji na tra-
kove, črni in barvani,
solidni in praktični „ „ 1-

Specialiteta: **Goodyear svetovno blago.**

Alfred Fränkel

komanditna družba.

prodaja izdelke
najpomembnejše
tovrnic za čevlje
v monarhiji.

Podružnica v Ljubljani le v Spital. ulicah 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

„SLOVENEK“ se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10; Blaznik Lovre, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Češnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Kristina Weinert, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurčičev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4; Omejc Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3, Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran, Pred škofije 12; Tenente Rud Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovc Ivan, Sv. Petra cesta 52. Gražar Ivan, Sv. Martina cesta.

Na Bohinjski Bistrici: Mio Grobrotek, trg. V Celju: Marija Miklavc, „Nar. dom“.

V Celovcu: Jesip Sowa, prodaja časnikov. V Cerknici: Ivan Lavrič, trgovec.

V Gorici: Jos. Schwarz, Šol. ulice 2 in Marija Rauniak na kolodvoru. Pet. Krebelj.

V Hrenovcih: Štefan Dužnik, trgovec. Na Hrušici pri Jesenicah: Katarina Krivc.

V Idriji: Valent. Treven, trgovec, 102. Na Javorniku: Leopold Zoré, trgovec.

V Št. Jerneju: Fran Novoselc, trgovec. Na Jesenicah: Adela Baloh. Dav. Tancar.

V Kamniku: Fran Jubelj, trgovec, 39. V Kranju: Karol Florian, knjigotržec.

V Kropi: Ignacij Ažman, trgovec. V Leskovcu pri Krškem: Franc Starec,

trgovec. V Litiji: Oroslav Bric, pekovski mojster.

V Logatcu: Maks Japelj, trgovec. V Mariboru: Henrik Krapek.

V Novemestu: J. Krajec nasl., knjigo-tržnica.

Opatija: A. Tomašič. V Postojni: Helena Orešek, trg., 76.

V Radovljici: Oton Homan, trgovec. V Ribnici: I. J. Vendelin Stare, trgovec.

V Selcih: Jakob Uranič, trgovec. V Sodražici: Marija Krnc v Kmet. društvu.

V Spod. Šiški: Maks Lavrenčič, trgovec, 3. V Starem trgu pri Rakeku: Ivan Turk

(konsumno društvo).

V Škofjiloki: Janez Potočnik. V Št. Petru na Krasu: Fran Novak.

V Trnovem, Notr.: Franc Valenčič (kmetijsko društvo).

V Trstu: Mih. Lavrenčič, Piazza Caserma 1. V Trzinu: M. B. Mally.

V Vipavi: Fran Silvester, trgovec. Na Vrhniki: Franciška Opeka, trgovina.

Na Zidanem mostu: Mary Peterman, kolodvor.

Kuharica ali gospodinja

vsestransko izurjena, stara 32 let, želi vstopiti v službo najraje pri kakem gospodu župniku.

Odgovor v zaprtem pismu na naslov: Antonija Skaberne, palača „Adria“ št. 105/III. Reka.

603 104-75

ANTON PRESKER
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča pred. duhovščini duhovniške obleke v izdelovanje vsakovrstne

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko izgotovljene obleke. svojo zalogo

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavljat uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

215 Ekskompt in inkasso menio. 215

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Nihče naj ne zamudi ugodne prilike!

Vsled združenja svojih obeh trgovin na drobno sedaj

2460 2

samo Pred škofijo 1

ne morem spraviti ogromno nakupičene zaloge in sem prisiljen za

božično priložnostno prodajo

za cene, kakršnih ni bilo še nikdar!

Presenetljivo nizke cene:

novosti: gardine, zavese, preproge, namizne preproge, garniture, odeje iz pliša, stenske preproge, lambrekini, klotaste in flanelaste odeje.

Posebna prilika:

Blago za damske obleke:

Modni barhent za bluže in spalne suknje, batisti, kotoni itd.

Kosi iz prejšnjega leta čudovito cenó, novosti sezone po tovarniški ceni.

Sukneno blago:

za obleke hlače, paletote za zimo in poletje

30%

pod izvirno ceno.

Vsi ostanki za vsako vsprejemljivo ceno!

Znižane cene: za perilo, šifon, posteljno platno in robe.

Čudovito ceno: volnene in svilene šerpe, rute ogrinjalke in naglavne.

Pred nakupom naj si vsakdo ogleda moja izložbena okna in skladiščno zalogo.

Pričetek prodaje soboto 2. decembra 1905.

J. Grobelnik

Le Pred škofijo 1

Ljubljana

Le Pred škofijo 1.

Zunanja naročila se izvrše najvestnejše.

Grčar & Mejač

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 9

priporočata

koč najbolj praktična darila za

Miklavža

in Božič:

obleke za gospode,

vrhne suknje za

gospode, ponočne

suknje za gospode,

kožuhe za gospode,

louske in mestne,

deške obleke vsake

vrste, paletote za dame,

plašče za dame, ko-

stume za dame, ko-

žuhašte boe, dekliško

konfekcijo vsake

vrste.

Zaradi pozne sezone so cene

zelo znižane.

Ilustrovani ceniki zastonj

in franko. 2469 6-2

Katoliška Tiskarna

priporočata raznovrstne

vizitnice

po niski ceni.

Pozor! 10 dni. Pozor!

Izredno cena

božična priložnostna prodaja

do 10. decembra.

Razprodaja se: perilo za gospode in dame, kravate, žoki, nogavice in bluže.

2459 4-2

Anton Šarc, Sv. Petra cesta 8.

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradšče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
1. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11.531.564-77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37.419.749-55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Sustarčič,
predsednik.

Josip Slička, kneriškofjski kancelar,
podpredsednik.

1906 40-24

Josip Jarc,
veleposesnik v Medvodah.

Odborniki:

Anton Belec,

Dr. Andrej Karlin,

Karol Kauschegg,

Matija Kolar,

Ivan Kregar,

stolni kanonik v Ljubljani.

veleposesnik v Ljubljani.

župnik pri D. M. v Polju.

svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,

Ivan Pollak ml.,

Karol Pollak,

Greg. Silbar,

hišni pos. in blag. Lj. pos.

tovarnar.

tovarn. in pos. v Ljubljani.

župnik na Rudniku.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 18 150-129